

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XV.

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 18 STYCZNIA 1937 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 18

Sowiety przeciw zakazowi wyjazdu ochotników do Hiszpanii

Moskwa domaga się, aby okręty wojenne mocarstw sprawowały kontrolę nad nieinterwencją
Odpowiedź sowiecka na demarche Anglii

Moskwa, 17 stycznia.

(Pat) — Komisariat spraw zagranicznych podał dziś do wiadomości treść odpowiedzi rządu sowieckiego na notę brytyjską z dn. 9 stycznia r. b. w sprawie zakazu wyjazdu ochotników do Hiszpanii.

Komisarz Litwinow na propozycję angielskie odpowiedział odmownie, w odpowiedzi swej powołał się na dwa dokumenty:

1) pismo przedstawiciela rządu sowieckiego w Komitecie londyńskim z 4 grudnia do przewodniczącego tego komitetu, proponujące

rozciągnięcie zobowiązania o nieinterwencji na wysyłkę ochotników do Hiszpanii

i przekazanie kontroli nad wykonywaniem tego zobowiązania tym agentom, którym ma być poruczony nadzór nad przybywającym do Hiszpanii materiałem wojennym. 2) na memorandum z dnia 29 grudnia r. ub. w którym rząd sowiecki potwierdzając swą zgodę na zawarcie porozumienia między zainteresowanymi mocarstwami o zakazie wysyłki ochotników jak również kontyngentów wojskowych do Hiszpanii, wyraził chęć wyznaczenia możliwie najwcześniejszego wejścia w życie tego porozumienia i zorganizowania skutecznej kontroli.

Dokumenty te, zdaniem kom. Litwinowa, są odpowiedzią na propozycje rządu angielskiego, zawarte w nocy z dnia 9 b.m. a w szczególności na wysunięte przez komitet londyński propozycje w sprawie kontroli oraz ochotników i kontyngentów wojskowych. Ponieważ przedstawiciel powstańców hiszpańskich — mówi nota — nie wyraził zasadniczej zgody na wyżej wspomniany projekt kontroli, nawet w zastosowaniu do materiału wojennego to rząd sowiecki we wspomnianym memorandum zaproponował rozważenie projektu takiej kontroli, która mogłaby być zrealizowana bez zgody powstańców.

Kontrolę taka rząd sowiecki wyobraża sobie w formie zastosowania odpowiednich zarządzeń przez siły morskie kilku lub wszystkich mocarstw należących do komitetu londyńskiego.

Wobec tego, że ustalenie jakiegokolwiek formy kontroli zajmie co najmniej 10 dni czasu, rząd sowiecki wyraża ponownie dezycję, aby sygnatariusze porozumienia polecieli natychmiast swoim przedstawicielom i okrętom w Hiszpanii obserwację przybywających do Hiszpanii ochotników lub kontyngentów wojskowych i informowanie o takich wypadkach, celem podania tych faktów do publicznej wiadomości.

Zdaniem rządu sowieckiego „zastosowanie jednostronnych środków prohibicyjnych, wyłącznie przez członków komitetu londyńskiego, podczas gdy inni członkowie nie tylko są wolni od zobowiązań,

Można obawiać się — głosi dalej nota — że tego rodzaju środki indywidualne mogą utrudnić w przyszłości i współpracę międzynarodową, jak również i zrealizowanie nakreślonego przez komitet londyński projektu kontroli. Zastosowanie tych środków wcześniej należy uznać za

zbyteczne, jeżeli wziąć pod uwagę, że powstańcy nie wyrazili dotychczas nawet zasadniczej zgody na ustanowienie jakiegokolwiek kontroli, a podtrzymujące ich rządy nie wyraziły jasnej i bezwarunkowej zgody, ani na wprowadzenie jakiegokolwiek kontroli, ani na powstrzyma-

nie wysyłek do Hiszpanii kontyngentów wojskowych pod nazwą ochotników. Z powyższych względów rząd sowiecki aczkolwiek nie wysyła obecnie oddziałów ochotniczych, nie uważa za celowe wkroczyć na drogę stosowania jednostronnych środków.

Gra Mussoliniego na dwa fronty

Dyplomacja włoska lawiruje pomiędzy Berlinem a Londynem. — Jaki jest cel wizyty Goeringa w Rzymie

Rzym, 17 stycznia.

(PAT) Premier Goering udał się dziś przed południem do Castel Porzianno, gdzie podejmowany był śniadaniem przez króla Wiktora Emanuela 3-go. Po śniadaniu, w którym wzięli udział książęta krwi oraz wybitni dostojnicy władz faszystowskich, odbyło się posiedzenie zakończono o godz. 15. Wieczorem premier Goering odwiedził „D. m. Niemiecki“, gdzie wygłosił powitalne przemówienie do licznie zgromadzonej kolonii niemieckiej. Jutro rano premier Goering wraz z małżonką wyjedzie do Neapolu, gdzie będzie powitany przez ludność i organizacje faszystowskie, zgromadzone na placu Plebiscytowym. O godz. 13-ej premier Goering podejmie wony będzie śniadaniem przez następcę tronu ks. Humberta w zamku Królew-

skim. O godz. 18-ej premier Goering odpłyne w kierunku Capri na wojennym okręcie włoskim.

Moskwa, 17 stycznia.

(PAT) „Prawda“ omawiając wizytę premiera Goeringa w Rzymie pisze, że głównym celem tej podróży jest sprawa interwencji niemiecko-włoskiej w Hiszpanii. Odnosi się wrażenie — pisze dziennik — że w Rzymie opracowuje się wspólną platformę włosko-niemiecką, która będzie przeciwstawieniem platformy angielsko-francuskiej, przyczem wzięta będzie pod uwagę gotowość Państwa i Londynu uczynienia poważnych ustępstw na rzecz Niemiec i Włoch.

Dziennik przypuszcza, że będą czynione usiłowania izolowania Francji i Anglii. Poza tym rzymska wizyta Goeringa ma na celu zademonstrowanie

trwałości przyjaźni włosko-niemieckiej, gdyż jak dowodzi „Prawda“ pomiędzy obu państwami istnieją poważne różnice interesów na Bałkanach.

Berlin, 17 stycznia.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: „Voelkischer Beobachter“ zamieszcza wywiad swego korespondenta Rolanda Strunka z Mussolinim, który m. in. oświadczył:

W roku obecnym zaszło wiele wydarzeń. Wykuliśmy oś Berlin—Rzym. Jest to początek procesu konsolidacyjnego w Europie. Nie wierze w Stany Zjednoczone Europy, ale wierze w ideę europejską stworzoną przez świadomość, że naszej kulturze, naszemu stanowi posiadania i naszej cywilizacji grozi jedynie niebezpieczeństwo bolszewizmu. Przeżywamy zwrotny moment dziejów, całkowity przełom ideologii politycznych i społecznych. Demokracje przeżyły się. Są one dziś świadomie lub nieświadomie ogniskami zarazy, nosicielami mikrobów i pomocnikami bolszewizmu.

O porozumieniu angielsko-włoskim Mussolini oświadczył:

Porozumienie to w każdym razie jest początkiem odprężenia. Mamy dzięki niemu przed sobą parę lat spokojniejszego rozwoju. W tym czasie można dalej pracować na rzecz dzieła pokoju. Pakt śródziemnomorski włosko-angielski wzmacnia jedynie oś Berlin—Rzym. Jest on logiczną konsekwencją naszych wysiłków na rzecz pokoju Europy.

O sprawie hiszpańskiej Mussolini oświadczył:

Włochy nie mają żadnych roszczeń terytorialnych w związku z położeniem wywołanym przez interwencje w Hiszpanii.

Kongres „Stronnictwa Ludowego“ uchwalił szereg rezolucyj

Warszawa, 17 stycznia.

Dziś przez cały dzień pod przewodnictwem b. posła Thugutta obradował kongres Stronnictwa Ludowego.

Referat polityczny wygłosił b. marszałek Rataj.

Obrady rozpoczęły się od odczytania listu Wincentego Witosa.

Po całodziennych dyskusjach w toku których przejawiały się akcenty opozycji wobec rządu, uchwalono szereg rezolucyj, z których zasadnicza rezolucja politycz-

na przewiduje współpracę z robotniczym ruchem socjalistycznym, a mianowicie z P.P.S. i wyłącza jakiegokolwiek porozumienie z czynnikami rządowymi, aż do umożliwienia powrotu Witosa, Kiernika i Bagińskiego.

W rezolucji ekonomicznej stwierdza się między innymi, iż szerokie uprzemysłowanie Polski dostarczy pracy i zarobku wszystkim mieszkającym w niej obywatelom.

„Wspólny front“ socjalistów z komunistami w Anglii?

W Londynie toczą się narady

Londyn, 17 stycznia.

(PAT) Delegaci Ligi socjalistycznej odbyli tu naradę z przedstawicielami partii komunistycznej i niezależnej Labour-Party w sprawie utworzenia „wspólnego frontu“. Dyskusja była bardzo namiętna, chwilami bardzo ostra. Jak mówią, w razie gdyby wysiłki „Ligi“ nie dały wyniku, sir Stafford Cripps i inni prowadzić będą dalej akcję na rzecz „wspólnego frontu“. Chociaż Labour-Party może ich za to wykluczyć ze swego grona.

Londyn, 17 stycznia.

(Pat) — Z powodu powziętej dziś przez konferencję ligi socjalistycznej

uchwały wzywającej do utworzenia wspólnego frontu niezależnej partii pracy i komunistów, jak donosi Reuter, komitet wykonawczy Labour Party zażąda wystąpienia ligi socjalistycznej do której należą też labourzyści z Labour Party.

Londyn, 17 stycznia.

(Pat) — Konferencja zwołana przez ligę socjalistyczną (grupe labour - party) uchwaliła 56 przeciw 38 rezolucję z żądaniem zawarcia układu pomiędzy niezależną partią pracy a partią komunistyczną, celem stworzenia wspólnego frontu.

Wstrząsający wybuch w fabryce

Bukareszt, 17 stycznia.

(Pat) — W miejscowości Balti (Bielce) w Besarabii wydarzył się wybuch w fabryce olejów, inżynier, mechanik i jeden robotnik ponieśli śmierć. Wybuch nastąpił wskutek pęknięcia przewodu wodoru. Fabryka spłonęła doszczętnie, straty obliczają na blisko 10 milionów lei.

